

Duin

is een kwartaaluitgave van de Stichting Duinbehoud. Deze stichting zet zich in voor bescherming en herstel van de oorspronkelijke natuur in de duinen en voor het belang van de natuurgerichte recreant.

jaargang 35, nr. 2, juni 2012

ISSN - 0168-7948

Redactie

Bas Arens, Peter van den Berg, Annelies Boutellier, Martin de Jonge, Arjen Kok, Frans Micklinghoff, Julius Röntgen, Wim Remmelzwaal.

Beeldredacteur

Joost Bouwmeester

Hoofdredacteur

Arnoud van der Meulen

Eindredacteur

Frans Buisink

Pre-press en druk

Veldhuis Raalte

Redactieadres

DUIN, Postbus 664
2300 AR Leiden
Tel: 071-5143719
stichting@duinbehoud.nl
www.duinbehoud.nl

Donateurschap

Beschermheer/vrouw vanaf € 100,-
Instellingen € 40,-
Particulieren € 21,-
Studenten / 65+ € 17,-
Losse abonnementen € 60,-

Betalingen

giro 40 162 98 ten name van
Stichting Duinbehoud te Leiden

© Stichting Duinbehoud

Nieuwe donateurs van de
Stichting Duinbehoud kunnen
zich aanmelden op het redactieadres.

Sponsors

dunea
DUIN & WATER

PWN. Puur water en natuur.

Pwn

waternet

DUIN wordt gesponsord door PWN, Dunea en Waternet. Samen willen we laten zien dat de duinen het beschermen waard zijn. Stichting Duinbehoud zal zich echter niet laten beperken in het ondernemen van acties die zij noodzakelijk acht.

Puffin dtp & fotografie

www.wix.com/renevanrossum/puffin

Inhoud

6 Pioniers in de Kikkervalleien

Dunea kan met tevredenheid terugzien op het regeneratieproject Kikkervalleien in het noordwesten van Meijndel. Wat het heeft opgeleverd aan nieuwe natuur, maar ook wat het heeft gekost aan oude natuur, wordt in dit artikel uit de doeken gedaan. Wie wil, kan het op 24 juni zelf gaan bekijken.

9 Dynamiek in het buitenduin

Een uitdagende omgeving. Wie zo spreekt over het buitenduin gebruikt een understatement. Het plantje dat zich daar staande wil houden, mag wel over uitzonderlijke eigenschappen beschikken. En toch, geteisterd door stuivend zand en een snijdende zoute wind staan ze daar. Noem ze pioniers, ontdekkingsreizigers of elitetroepen, ze redden het net. Of net niet.

15 Wisenten nemen struweel te grazen

Polen welkom! De wisenten van het Kraansvlak, in de duinen bij Bloemendaal, zijn zeer gewaardeerde medewerkers van PWN geworden. In de vijf jaren dat ze in de duinen leven hebben ze hun nut bewezen. Gevaarlijk zijn ze niet en wie graag zelf eens oog in oog wil staan met 900 kilo Europese bizon, kan binnenkort een voetpad nemen door hun gebied.

18 Oranjezon bloeit op

De adel pikte het gebied er al tussenuit. De Manteling van Walcheren, met daarin Oranjezon als subliem duinecosysteem, had kwaliteiten die elders ontbraken. Gelukkig zijn die kwaliteiten nog steeds niet verloren. Sterker nog, en komt steeds meer bij doordat diverse Deltawerken als stapsteen fungeren!

En verder...

2 Column / 4 Dwars door de duinen / 12 Duinen in beeld / 14 Recensies / 20 Zandloopkever / 22 Stuifduin / 24 Duinleven. Bij de voorkant: Dunea kan tevreden terugzien op de resultaten van het duinherstelproject in de Kikkervalleien. De kleine plevier is een van de vele pioniers die deze vochtige duinvallei in Meijndel mocht verwelkomen. Foto: René van Rossum.

Appelbomen in het duin

Zoals in elk aards paradijs staan er in de duinen appelbomen. Het zijn er niet veel, maar in hun bloemenpracht en bloesemdracht vallen ze beslist op. Ik heb zo'n bloeiende boom een aantal maanden later wel eens opgezocht. Er waren geen appels verschenen. Dat was te verwachten, want appelbomen doen vrijwel niet aan zelfbevruchting. Er moet een collega-boom in de nabijheid staan, zodat insecten stuifmeel kunnen overbrengen. Een klokhuis valt verre van de boom. Zo zullen de appelbomen ook in de duinen geraakt zijn, met als bemiddelaar een recreant. Elk klokhuis bevat tot tien pitten. Jaarlijks levert dat enorme aantallen appelpitten op. Deze moeten concurreren met gigantische aantallen pitten van meidoorn, vogelkers, duindoorn, en vele andere zaden. Muizen weten met de pitten wel raad, zoals ook ongetwijfeld vele andere dieren. De meeste plekken zijn natuurlijk ongeschikt: te droog, te donker, al bezet. Of ze kiemen vlak voor een droogteperiode, zodat de boel verdort. Kortom, veel volwassen appelbomen kan je niet verwachten, tenzij de concurrentiekracht van de zaailing erg groot is. Toch is het aan enkele gelukt, en gezien de ouderdom, soms lang geleden. Het kan een ras zijn dat al geruime tijd niet meer geteeld wordt. Appeltelers hebben liefst bomen die veel en grote appels dragen, liefst al op jonge leeftijd, appels die mooi ogen, regelmatig zijn, lang houdbaar, goed van smaak. De bomen moeten niet te gevoelig zijn voor ziekten en extreem weer. Een mooie naam kan de verkoop stimuleren. Met gebruikmaking van enten wordt de kwaliteit, productiviteit en het plukgemak verder verhoogd. Nieuwe rassen komen, oude rassen gaan. Verloren rassen kunnen kenmerken hebben die voor nieuwe rassen gunstig zijn. Resistenties bijvoorbeeld worden in nieuwe rassen ingekruist. Ik meen gehoord te hebben dat ze de verwilderde appelbomen in de duinen hier en daar al onderzocht hebben op geschiktheid daartoe. De duinen vormen voor de appels, wat men noemt, een bescheiden genenbank. Ook onbedoeld door mensen in de duinen gebracht, maar wel vruchtdragend, zijn tomatenplanten. Daar terechtgekomen, naar men zegt, via uitwerpselen. Goed bemest dus.

PETER VAN DEN BERG

Foto: Mike Mannaart.

